

Kære Regering

Biblioteket kan drive den folkelige forankring af verdensmål

Danmark skal være foregangsland på bæredygtighed, klima og verdensmål. Men lovgivning og offentlige investeringer løser kun dele af vores fælles udfordringer. For at nå i mål kræver det bred folkelig forankring – lokalt, der hvor borgerne er. Bibliotekerne er som den mest besøgte kulturinstitution allerede det naturlige omdrejningspunkt for borgerinddragelse, viden og fakta til at handle på og kultur til at ændre på vaner og handlemønstre.

I forbindelse med igangsættelse af den nye nationale handlingsplan vil vi derfor gøre opmærksom på den unikke mulighed vi i Danmark har for at knytte biblioteksvæsenet på som facilitator af den folkelige forankring.

Med et folkebibliotek i hver kommune, forskningsbiblioteker, uddannelsesbiblioteker, samt bibliotekarer og informationsspecialister ansat i mange større, innovative virksomheder har vi netværket og platformen til at bidrage til fælles løsninger i samarbejde med andre aktører. Biblioteket er ikke kun vidensformidler, men også en organisation, der allerede kobler og skaber partnerskaber på tværs af sektorer.

Verdensmålene er det globale udsyn. En del af det globale fællesskab og ansvarlighed for vores fælles planet. Det er det universelle sprog og en fælles ramme og forståelse, som vi deler med resten af verden. Som ressourcestærk nation har vi derfor forpligtigelsen til at udvikle brugbare metoder, som kan bidrage på lokalt, nationalt og internationalt niveau. Det danske biblioteksvæsen står allerede stærkt internationalt som et innovativt og kulturbærende fællesskab, hvor verdens lande kan spejle sig og lære af de gode eksempler – her kan bl.a. nævnes den årlige internationale bibliotekskonference Next Library, faciliteret af Aarhus Bibliotekerne.

For at målene kan realiseres, er vi nødt til at inddrage borgerne for at skabe en forståelse og et ejerskab af verdensmålene. Derfor vil vi i samarbejde med borgere og partnerskaber gøre FN's verdensmål borgernære og forståelige. Det er vores ambition at omsætte verdensmålene til virkelighed ved at gøre dem til hverdagsmål. Sammen vil vi ændre måden, vi gør tingene på, og på sigt skabe en mere bæredygtig adfærd hos os selv og borgerne.

Et bibliotek kan understøtte verdensmålene på mange områder. Det kan være i forbindelse med at sikre borgerne bedre læsefærdigheder og demokratiforståelse – et frirum for debatter og meninger. Det kan være som relationsskaber mellem borgere og institutioner, mellem samarbejdspartnere, eller som et sted for nye, innovative idéer. Det kan være med et makerspace, et samarbejde med Coding Pirates til at understøtte STEM-fagene for på den lange bane at sikre den næste generation af idéudviklere, eller med kultur, viden og læring at klæde fremtidens beslutningstagere på.

I de danske biblioteker har vi kompetencer og erfaringer med formidling, oplysning og kommunikation med borgere. Derfor påtager vi os et ansvar med videreformidlingen af verdensmålene.

Det er udgangspunktet, når vi indbyder borgere, organisationer, institutioner, foreninger, virksomheder og myndigheder til at deltage i netværket DB2030 for at skabe VERDENS BEDSTE LØSNINGER.

Vejen frem

Der er allerede mange eksempler på partnerskaber og samarbejder mellem biblioteker og eksterne aktører. Det kæmpe potentiale er bare endnu ikke forløst.

I USA viser MIT (Massachusetts Institute of Technology) en vej frem med PLIX (Public Library Innovation Exchange), der bruger bibliotekernes rolle i lokalsamfundet til at udvikle og styrke samspillet mellem universitetets viden og den enkelte borger.

På samme måde vil vi skabe samarbejder og udveksle erfaringer. Det kan være i samarbejde med universiteter og andre uddannelsesinstitutioner, men viden, fakta og læring fra forbruger- og grønne organisationer kan også sættes i spil i de enkelte institutioner, så der sikres en vidensdeling på tværs af hele landet – herunder et kompetenceløft af den enkelte borger. Mulighederne for skalering er mange og selvom en del af de danske biblioteker allerede arbejder ud fra verdensmål i deres strategi og handlinger, kræver det en langt større, mere sammenhængende og helhedsorienteret indsats.

Det arbejde er nu gået i gang, men det fortjener en større synlighed og forankring for at slå fuldt igennem på nationalt plan.

Den første trædesten

I efteråret 2020 afholdes fagkonferencen VERDENS BEDSTE LØSNINGER på Ballerup Bibliotek, hvor vi sætter fokus på, hvorfor og hvordan biblioteker kan arbejde med verdensmål. Herefter arbejdes der videre med et kompetenceforløb for fagfolk i relation til den folkelige forankring omkring FN's verdensmål. Idéen er at udnytte den viden, der ligger i de enkelte organisationer, og få det udbredt via alle biblioteker i Danmark. På den måde kan vi aktivere borgerne til reel handling.

Derudover arbejdes der på en verdensmåls certificering af folkebiblioteker, så arbejdet kan målrettes ud fra best practice og målbare indsatser. Endelig følges indsatsen fremadrettet af Københavns Universitet gennem det fællesnordiske projekt UPSCALE, med henblik på at udvikle en model for bibliotekers arbejde med verdensmål.

Vi ønsker, at netværkets arbejde indtænkes som en del af den nationale strategi for at sikre sammenhængen og den helhedsorienterede indsats i forhold til den folkelige forankring. Vi har allerede platformen (bibliotekerne) og arbejder målrettet på kompetencerne. En yderligere fælles koordineret indsats, som led i en national strategi, vil efter vores mening i langt højere grad kunne udnytte det fulde potentiale, herunder øge borgernes handlemuligheder – nu og i fremtiden.

Mvh

Michel Steen-Hansen
Direktør Danmarks Biblioteksforening

På vegne af

Netværket DB2030

DB2020 netværket består i dag af:

Danmarks Biblioteksforening, Bibliotekschefforeningen, Forbundet Kultur og Information, Tænketanken Fremtidens Biblioteker, CONCITO, Verdens Bedste Nyheder, CHORA2030, Sustainable Now, DeltagerDanmark, MOOS-BJERRE, Forbrugerrådet Tænk, Globalt Fokus, Mad og Miljø, Ballerup Bibliotek, Glostrup Bibliotek, Herning Bibliotek, Rudersdal Bibliotek, Syddansk Universitets Bibliotek, Vejle Bibliotek, Aarhus Bibliotekerne